

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Odium abominationis erga peccatum proprietate sermonis conuenit
Deo.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

QVÆSTIO I.

An Deus odium proprium abominationis erga peccatum habeat?

Proponit questio contra Aureolum plures liberos
erga creatura affectus proprietate sermonis Deo
conuenire, neque è liberorum prædicato esse à Deo
proprietate sermonis ablegandos, & metaphoricè so-
lum admittendos: vt ille aiebat locis citatis disput. 3.
pro constitutione actuum liberorum Dei ab ipso ad-
iuncta per extrinsecos effectus: solumque disputa-
tur an ex speciali alia ratione in odio abominatio-
nis reposita Deo erga peccata repugnet, sicuti & de
aliis specialibus fugæ enumeratis affectibus deinceps
disputabitur.

CERTAMEN I.

*Odium abominationis erga peccatum
proprietate sermonis conuenit
Deo.*

1. Prima sententia Deo erga peccatum odium pro-
prium abominationis negat: quia voluntas diui-
na ad complacentiam, & amorem obiectorum determi-
nata est, ac proinde omnis ab obiecto quouis fuga re-
pugnat: ita ille in 1. d. 40. art. 1. propos. & 2. d. 41. art. 3.
propos. 4. d. 46. q. 1. art. 2. propos. 2. cui sententia, & ra-
tioni consensit Henricus in summ. art. 46. q. 3. verum ra-
tio est prorsus inepta: siquidem ex eo, quod Deus ad
amorem vtique ex sua infinita bonitate determinatus sit
inferitur potius ad mali displicentiam, auersionem, &
odium, vt potè bonitati contrarium, determinatum esse
deberet: inde odium proprium peccati necessarium Deo
esse, ac non liberum communiter à Theologis inferitur,
imò verò, vel bonitas infinita Dei determinat Deum ad
alia, non ita bona obiecta quæcunque illa sint, aman-
da, vel secus: si postremum horum consequentia dam-
natur: si primum inferitur amoris sui necessarii toto (vt
sic loquar) eodemque impetu æque in omnia ferri: qua-
re non solum æque omnia vehementer amare (vnde
non solum non amare liberè propriè loquendo hi facile
admittunt) verum nec liberè creata efficere, quod meri-
to, vt potè rationi naturali, & sacris dogmatibus aduer-
sum iidem renuunt. Secundo inferitur Deum necessario
amare peccatum contra fidem: si enim ex amore infinitæ
sue bonitatis ad hoc etiam amandum determinatus
non manet: ergo neque ad propriæ abominationis
odium erga ipsum negationem: patet: quia eiusmodi
negatio, nec amoris Dei erga peccatum, quod non esse
in Deo, imò nec possibilem admittis: nec amoris Dei erga
peccatum contradicens formaliter, & proximè aut re-
motè, & virtualiter apponit. Addit Aureolus odium, &
fugam à malo iniquitatem Deo indignam asserre:
quod non probat, falsumque ex dicendis constabit. Ejus-
dem sententiæ Durandus in 4. d. 17. q. 7. num. 10. vt vide-
tur multis, & expressè etiam Sanct. Thom. 1. contra
gentes c. 96. maxime à med. Dei in peccatum non pro-
priè, sed similitudinè: odium admittens: vbi Ferrara
& Capreol. in 1. d. 45. art. 1. conclus. 8. & Author opus-
culi de prædestinatione falso Sanct. Thom. adscripti ca-
pit. 7. sub init. Nazarius prima parte, quæst. 20. arti-
culo 1. à columna 2. Horum rationibus certamine 2.
occurritur.

2. Dicendum est: Deus proprium odium abominatio-

nis erga peccatum habet: ita expressè S. Thom. 1. p. 2. q. 9.
art. 2. ad 4. affectus alios iræ, timoris ob speciales im-
perfectiones cuiusque simpliciter Deo negans: odium
verò simpliciter erga peccatum admittens q. 23. art. 3.
ad 1. & 1. d. 19. art. 5. consonat q. 28. de veritate anima
corp. sub fin. & 3. cont. gent. cap. 17. rat. 2. Richardus 2.
d. 32. art. 1. q. 1. ad 1. Argentina q. vn. art. 4. ante med. ma-
lina 1. part. q. 20. art. 1. fine. Valquez d. 84. cap. 3. Suarez 1.
de attributis cap. 7. n. 5. Arrubal cit. q. 20. num. 6. Huet
tract. 2. d. 20. cap. 4. sub init. Ruiz de volunt. 5. d. 1. c. 1.
n. 16. Ariaga d. 25. sect. 4. Ioann. Prepos. q. 19. art. 5. effi-
etiam Magistri sentent. in 3. d. 32. cap. ult. & reliquorum
Theologorum, atque æstimo omnium Patrum, afferen-
tium simpliciter Deum, & peccatum & peccatores, saltem
qua tales, simpliciter, & absolute odisse. Probat ex scrip-
tura Psal. 44. *Odisti iniquitatem. Plalms. Iniquitatem odio
habui. Prouerb. 6. sex sunt, quæ odit Dominus & spiritum
detestatur anima eius. Sap. 13. quoniam odibilia tibi opera fa-
ciebant: & 14. similiter odio est Deo impietas & impietas eius.*
Iudith. 5. *Deus illorum odio iniquitatem.* Ecclesi. 15. *Non
dixeris per Deum abesse: quia enim odit ne feceritis: post
versum vnum. Omne excruciatum erroris odio Dominus.*
Isa. 1. *Solemnitates vestras odiuit anima mea.* cap. 66.
Ego Dominus odio habens rapinam in holocaustis. Hieron.
44. *Nolite facere verbum abominationis huius (scilicet)
quam odit. Prouerb. 8. Arrogantiam, & superbiam pro-
os bilingue detestatur. cap. 15. Abominatio est Dominus inani-
pij. Zachariæ 8. Omnia hæc sunt, quæ odi, dicit Dominus.*
Matth. iuxta versionem 70. apud Hieronymum. ad eum lo-
cum: *Omnia quæ odiam faciebatis; & 1. Paralipom. 2.
displacuit autem Deo quod iniustus erat.* Ecclesi. 6. *Dis-
plicet autem Deo infidelis, & iniusta promissio.* Constat
to omni loca plura, quibus Deus abominari, & odisse
peccatores, ac male, seu prae operantes testatur: ne
inutiliter repetantur: siquidem rigidos Theologorum
sensus q. 2. examinandus est: quare, & illo syste-
ma ac Patrum & Interpretum ad ea loca recitatio pro-
stat. Ex his vero locis datis, aliisque, vel similibus,
vel æquivalentibus, præ eorum multitudine omitti, si
arguo: frequens totiesque repetita scripturæ locatio
proprietate sermonis intelligenda necessaria est: vbi res
scripturæ testimoniis clarius aduersis, ratione Theolo-
gica inrefragabili, & certe non repugnat: ex regula
veritissimi Ticonij Augustino, ac reliquis Patribus &
Theologis probata: atqui odium Dei erga peccata in-
quenter, totiesque, ac semper, & vbique sermo in-
iunctus à scriptura asseritur: ergo proprietate sermonis odium
Dei erga peccata ab ipsa asseri intelligendum est: ge-
nerale hoc principium, imò & discursum, ex eo ad
præsentem materiam deductum, confirmat ad verba Za-
char. 8. Hieronym. sic factus, in præceptis, quæ ad eum
pertinent, & sunt perspicua, non debemus querere allego-
riam: ne iuxta comitum nodum quæramus in scriptis. Hæ-
tere omnia, & alia Patrum tam præsentem, quam sequen-
te quæstione recitanda non solum de formalis sed & de ma-
teriali peccati expressa esse constat.

3. Confirmatur ex conformibus semper huic locutio-
ni scripturæ Patrum locutionibus, ac definitionibus
Conciliorum, quæ nulloquam, nisi propriis locutionibus
ac verbis, sermonis, ac significant proprietate eorum
edite possunt: ne tota definitionum autoritas conu-
si voces earum à proprietate sermonis ad metaphoriam
& figuratas locutiones distrahere liceat. Concilium
Arausicum, à Leone Magno approbatum sic definit:
*suam voluntatem homines faciunt, non Dei. quando
faciunt quod Deo displicet: nempe peccatum. seu peccati
actionem; quam sententiam ex pluribus Patribus re-
citatimus controu. 3. de decreto concurrendi ad materiam
liberis creatis d. 2. de decreto concurrendi ad materiam
peccati q. 2. quare vnum tantum, vel alterum ex Pat-
ribus producam. Clem. Alexand. 1. Pedag. cap. 8. post me-
um, qui bonus est, quatenus bonus est sequatur autem
vitijs. August. in Plalm. 50. ad id. Arguam te, ait: quæ
parte tibi displicet malum, quod commisisti. Deo con-
gerit. Hoc enim tibi displicet, quod & illi, spiritus ius-
Sixtum longe à medio, & quid odiam in Esau, nisi
ginale peccatum? & 1. ad Simplician. q. 2. post med. &
quid odit in homine, nisi peccatum? tract. 1. 10. in locum
verbi. finem post multa alia. Merito quippe odit, & repugnat*

à vñula sua aris alienum, improbat vitium. Similiter loquitur ferm. 30. de vers. Domini, & sepe alias recitandus quæst. 1. Chrysost. tom. 3. ferm. 8. de Resurrect. vers. illa. illud illa. 1. Neomenias vestras. & sabbata vestra odi-
 anima mea: sic pendit: & quia tandem re placere Deo poterunt, cum ipsi diuini cultus laetitia displiceant: qua ergo his propitiandis reatus spes est, quibus propitiatio ipsa veritur in peccatum? Bernard. ferm. 3. in Pentecost. sub med. Spiritus iste odit sordes, nec habitare poterit in corpore subdito peccatis: cui enim proprium est peccata repellere ipsi & proprium est peccata odire. Hac ab authoritatibus nunc sufficiant præter data. controu. 7. d. 2. & recitanda postmodum quæst. 1. Ex quibus satis clare deducitur propriè odio peccatum esse Deo, & actionem prauam, qua materialis peccati essetque ab homine procedit: cum id scriptura, Concilia, Patres adeo constanter, & frequenter afferant: nec ratio aliqua Theologica oppositum, vel leuiter, suadeat, vt eas locutiones ad improprios, metaphoricos, & figuratos sensus distrahamus: vt ex oppositum solutione constabit certam. 1. immò recitatis testimoniis rationes proprietatis odij Dei in actiones nostras prauas & peccata continetur, vt statim à ratione agendo clarebit.

4. Ergo à ratione probatur primo: quia quoties nominum à creatis ad Deum translatorum proprium aliquod significatum speciale est, quod imperfectionem nullam de se suoque formali conceptu dicat, est in creatis, quibus significantis primo imposita sunt, aliquid imperfectionis continent propriam esse in Deo acceptiorem secundum illud proprium significatum ab imperfectionibus illud in creatis comitantibus ad purum erectum perspicuum & statum in Theologia est (alioquin nihil de Deo propriè sed translative solum diceretur cum omnes voces nostræ creatis obiectis qua, ab imperfectionibus identicè etiam comitantibus suppurata non sunt significantis inuenta primum & imposita fuerint) Atque in voce odij propriè accepta est aliquod proprium significatum speciale, quod de se, ac formalitate sua nullam dicat imperfectionem ex his, quæ odio creato adiunguntur: ergo propriè, ac non translative, & figurate solum, odium dicitur de Deo: minor probatur: quia, est in odio creato, quædam sit commotio animi & inquietudo (quæ imperfectio quidem est Deo indigna) ita eo significata, aut illam odij significatum proprium, & purum, non claudit (vt argumento secundo supponebat fallor Aureolus) nempe displicentia de malo quæ omni affectui fuga generalis est: atque in peccatoribus, & in damatis etiam, dum peccatum causant, & conferunt, quæ quidem honesta, & bona de se est: item talis displicentia, qua, seu vi cuius, quis, nec gaudere villo pacto possit ex eo, quod sit, neque, vt sit velle, ac rursus ex parte sua, siue, quoad odio habentem attinet, efficaciter velle vt sit, seu velle, vt non sit quod odit: hoc autem nullum dicit imperfectionem vt patet: atque in Deo subinde inueniri potest, de facto quæ in Deo inueniatur erga peccata: ergo significatum proprium ab omni imperfectione excoctum vocis odij conuenit Deo: quare, & vox ipsa odij erga peccata propriè dicitur de Deo. Minor hæc proxima, quoad proximam sui partem, de se se constare diximus: quare, quoad secundum solum, quod scilicet id totum, quod speciale vocis odij significatum proprium esse dixi, Deo propriè conueniat de facto, probandum erit: eius vero partis probationes primam etiam eiusdem minoris partem, immò, & in maiori posuimus, satisque, est obiter probauimus, de superfluo etiam confirmabunt.

5. Prima eius partis probatio, & alterius, ac maioris etiam confirmatio data est: verbis recitatis ex Clement. Alex. etenim amor boni in eo, qui bonus est, maxime per essentiam suam, odium mali, quoad significationem latet, & connaturaliter proinde, quoad exercitium, consequitur: atque Deus bonus essentia sua est: ergo in eo amor boni, etiam extrinseci, & odium mali necessario, quoad speciem, quoad exercitium vero, connaturalissime, quare, & de facto adiunt: simillima huic est probatio secunda contenta illis August. verbis datis ex tract. 1. 10. in laudem ex eo, quod Deus est essentia sua prima regula honestarum actionum: ergo sicut Artifex bonus quivis naturalissime, quod à regula suæ artis deficit vult non esse

Cori. ph. de Orégâ de Deo vno, Tomus II.

& factum improbatum vt & Deus. Tertia probatio: quia quilibet alicui serio, & quatenus ex ipso est, alicui vult bona, ex eo præconcepto affectu vult, vt illi mala & nocua non adint, ac de ipsi malis aduenientibus displicentiam seriam, seu odium verum, & proprium erga illa habet: atque Deus creaturæ rationali serio & efficaciter ex parte sua vult bona omnia honesta, & summam felicitatem: ergo ex ea voluntate præconcepta vult serio, vt ei non accident nocua, & inhonestia, summam eius felicitatem auerterentia, & impediencia: & replicetque serio ubi accidunt quod est ea propriè odisse: atque eiusmodi sunt peccata: ergo propriè odit peccata. Minor discursus huius sæpe à nobis monstrata est controu. 7. d. 3. & contr. hac 4. d. 4. consulto omisi probationem aliam huius discursus ex amore quo, & se, suam bonitatem, & perfectiones amat quarum destructiuum de se esse peccatum à nonnullis contemplatiuis, immò & Scholasticis, dicitur: quod rigore vocis dictum fallum prorsus est: neque eo rigido sensu à Doctore Catholico recipi: seu intelligi potest: sed solum per deficientiam à diuina bonitate, cuiusque regula, & voluntate, non autem, vt quid eis vilatenus nocuum, nedum destructiuum aduersari: quare eo solum sensu à nobis ex Patribus proxime dato prob. 1. & 1. discursus hic ex amore Dei erga seipsum vim potest habere. Huc spectat definitio odij. Thom. 1. 2. q. 29. art. 1. corp. fin. & in 2. d. 5. q. 1. art. 3. ad 1. ex qua 1. 2. q. 16. art. 7. ad 7. & q. 34. art. 3. ad 1. & q. 2. de verit. art. 9. corp. concludit: omne impediens à beatitudine esse odio habendum, quia nocuum: ergo, & peccatum, circa quod odium ex citata definitione versatur. Ac tandem in odium peccati propriè posse in Deo esse connaturalissime admittatur reatus culpa diuersus à reatu peccati, à tota Theologia admissis in peccato aboletur. Quarta probatio: quia ex Aristotele 1. Rhetor. cap. 4. sine odisse est velle, vt non sint ea qua odimus. Atque Deus siue sua vel altera ex rationibus, siue ex omnibus rationibus proxime datis vult non esse peccata ad Rom. 6. vt destruat corpus peccati, ad Hebr. 9. ad destructionem peccati: & peccatores, quia tales, Plal. 103. deleui peccatores à terra, & iniqui inani non sunt: ergo propriè odit peccatum Deus: continet discursum testimonium ex Bernardo recitatum num 3.

CERTAMEN II.

De libertate vel necessitate odij Dei erga peccata, & obiectorum solutiones.

1. De necessitate, aut libertate odij Dei erga peccata exactè disputatum à Doctoribus non inuenio: solum video, tanquam exploratum quid, & rei natura notissimum Dei in peccata odium prorsus necessario concipi à Deo supponi: ita vt eius naturæ, bonitatis, & perfectioni illud omittente repugnet: id quod & Clem. Alex. testimonium recitatum cert. 1. n. 3. videtur innuere, & ratione illa de contrarietate peccati cum Deo, cuiusque bonitate, & perfectionibus eorum omnium de se destructiua putatur conuinci: verum, vt cert. 1. n. 4. insinuauimus hæc ratio sensu vocum proprio, & significatu indigna Scholastico Doctore est, vt iam ostendi, vt autem omnimodam necessitatem odij peccati in Deo concludat eo rigido sensu, & significatu vocum sumi debet. Nisi enim peccatum bonitatis diuinæ, ceterarumque perfectionum, ac subinde Dei destructiuum nocuum ei propriè sit: vnde illi, secundum se, sique intrinseca sumpto, odium peccati necessario, atque à sua voluntate prorsus inenitabiliter succrescat quod rigido vocum sensu ex ratio Doctore Scholastico indigna sit, de se patet: Nam propriè & vere destructiuum alterius ipsive nocuum solum esse potest ad alterum destructionis, & nocuenti capax: atque utriusque incapax Deus est: ergo nequit illius esse destructiuum eive nocuum vere, & propriè peccatum. Dicitur vulgo esse quatenus ex se est, peccatum verè destructiuum Dei quia in id de se tendit, si Deus destructionis, & nocuenti esset capax: ergo de se solum est destructiuum & nocuum